

Nico Härkönen

Vanhempien ja lasten kokemuksia kaverisuhteista vuoropäiväkodissa

Opinnäytetyö

Sosiaali- ja terveysalan ammattikorkeakoulututkinto

Sosionomi

2022

**Kaakkois-Suomen
ammattikorkeakoulu**

Tutkintonimike	Sosionomi (AMK)
Tekijä/Tekijät	Nico Härkönen
Työn nimi	Vanhempien ja lasten kokemuksia kaverisuhteista vuoropäiväkodissa
Toimeksiantaja	Mikkelin kaupunki, Naisvuoren päiväkoti
Vuosi	2022
Sivut	30 sivua, liitteitä 6 sivua
Työn ohjaaja	Virve Jussila

TIIVISTELMÄ

Tämän opinnäytetyön aiheena oli selvittää vuorohoidon vaikutuksia lasten kaverisuhteisiin. Opinnäytetyön tavoitteena on tuottaa tietoa vuorohoidossa olevien lasten kaverisuhteista ja siitä, miten lapset ja heidän vanhempansa kokevat vuorohoidon mahdollisen vaikutuksen kaverisuhteisiin. Opinnäytetyön tarkoituksena on selvittää kyselylomakkeen avulla lasten sekä heidän vanhempien tunteitansa ja ajatuksia liittyen lasten sen hetkisiin kaverisuhteisiin ja kuinka vuoroahoito näyttäytyy niissä.

Tutkimuskysymyksiä olivat: Kuinka vuoroahoito näyttäytyy kaverisuhteissa? Onko vuorohoidosta haittaa kaverisuhteille? Kuinka lapset ja heidän vanhempansa kokevat vuorohoidon merkityksen lapsen kaverisuhteissa?

Opinnäytetyössä hyödynnettiin sekä kvantitatiivista että kvalitatiivista tutkimuksellisia lähestymistapoja. Suurin osa tutkimuksen kysymyksistä oli määrällisiä. Niissä annettiin 3–4 erilaista vastausvaihtoehtoa. Laadullisia kysymyksiä oli kaksi, joissa vastaaja sai itse vastata kirjallisesti kysymykseen. Opinnäytetyön kyselylomake tehtiin Webropol -ohjelmalla. Kysely koostuu 14 kysymyksestä, jotka käsittelevät lasten kaverisuhteita vuoropäiväkodissa.

Opinnäytetyön teoriaosuudessa tarkastellaan vuoroahoitoa ja lasten kaverisuhteita. Työssä tarkastellaan vuorohoidon tarpeen kasvua sekä vuorohoidon hyvinvointi vaikutuksia lapseen. Teoriaosuudessa perehdytään myös lasten kaverisuhteiden luomiseen.

Kyselyn vastausten perusteella, vuorohoidolla ei ole suuria vaikutuksia lasten kaverisuhteisiin. Osa myös koki, että vuoroahoito vaikuttaa lapsiin vain positiivisesti. Tutkimuksessa tulee myös ilmi, että lapset hakeutuvat usein muiden tunteattomienkin lapsien kanssa leikkiin rohkeasti, jos tutut kaverit eivät ole hoidossa.

Avainsanat: vuoroahoito, kaverisuhteet, hyvinvointi

Degree title	Bachelor of Social Services
Author	Nico Härkönen
Thesis title	Parents' and children's experiences of friendships in a day care center
Commissioned by	Mikkelin kaupunki, Naisvuoren päiväkoti
Time	2022
Pages	30 pages, 6 pages of appendices
Supervisor	Virve Jussila

ABSTRACT

The topic of this thesis was to find out the effects of daycare on children's friendships. The aim of the thesis is to produce information about the friendships of children in shift daycare and how the children and their parents perceive the possible impact of shift daycare on friendships. The purpose of the thesis is to find out with the help of a questionnaire the feelings and thoughts of the children and their parents in relation to the children's current friendships and how shift daycare shows up in them.

The research questions were: How does shift daycare show up in friendships? Is shift daycare harmful to friendships? How do children and their parents perceive the importance of shift daycare in the child's friendships?

Both quantitative and qualitative research approaches were utilized in the thesis. Most of the research questions were quantitative. They were given 3–4 different answer options. There were two qualitative questions, where the respondent could answer the question in writing. The thesis questionnaire was made with the Webropol -program. The survey consists of 14 questions that deal with children's friendships in the shift daycare center.

The theoretical part of the thesis examines shift daycare and children's friendships. The work examines the growth of the need for shift daycare and the welfare effects of shift daycare on the child. In the theory part, we also learn about creating friendships among children.

Based on the answers to the survey, shift daycare does not have a big impact on children's friendships. Some also felt that shift daycare affects children only positively. The research also reveals that children often bravely go to play with other children they don't know, if the friends they know are not in the shift daycare at that moment.

Keywords: shift daycare, friendships, welfare

SISÄLLYS

1	JOHDANTO.....	5
2	VUOROPÄIVÄHOITO VARHAISKASVATUKSESSA.....	7
2.1	Yleistä varhaiskasvatuksesta.....	7
2.2	Vuorohoidon tarve varhaiskasvatuksessa	7
2.3	Vuorohoidossa olevien lasten hyvinvointi	8
4	TUTKIMUSTEHTÄVÄN RAJAUS JA TUTKIMUSKYSYMYKSET.....	11
5	OPINNÄYTETYÖN TOTEUTUS.....	12
5.1	Tutkimusmenetelmät	12
5.2	Tutkimuksen luotettavuus ja eettisyys	13
5.3	Aikataulu.....	14
6	TUTKIMUSTULOKSET	14
7	JOHTOPÄÄTÖKSET	24
8	POHDINTA	26
	LÄHTEET.....	28

LIITTEET

Liite 1. Saatekirje

Liite 2. Tutkimuslupahakemus

Liite 3. Kyselylomake

1 JOHDANTO

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena on selvittää, kuinka vuoroahoito ilmenee lasten kaverisuhteissa. Opinnäytetyön idean sain Mikkelin Naisvuoren päiväkodilta, suorittaessani harjoittelujaksoa siellä. Heillä oli tarvetta tutkia päiväkodin lasten kaverisuhteita, sekä sitä, vaikuttaako vuoroahoito niihin. Opinnäytetyössäni käytän määrällistä sekä laadullista tutkimuksellista lähestymistapaa. Tutkimustulokset saadaan Webropol -kyselyllä, joka lähetetään lasten vanhemmille. Kyselyyn vastaa lapsen huoltajat ja lapsi itse.

Lasten kaverisuhteita ei ole aiemmin tutkittu vuoroahoidossa. Opinnäytetöitä ja pro gradu- tutkielmia löytyy jonkin verran koskien vuoroahoitoa, mutta lapsen kaverisuhteita ne eivät käsittele. Koin siis, että tämä aihe voisi olla hyvä, sillä niin kuin mainitsinkin, ei aihetta olla aiemmin tutkittu. Vuoroahoidon tarve on myös suuressa kasvussa, joten on hyvä pohtia aihetta monista eri näkökulmista.

Lasten kaveri- ja ystävyysuhteista löytyi aiempia tutkimuksia, pro graduja ja opinnäytetöitä. Vuoroahoitoa taas ei ole tutkittu kovinkaan paljoa, mutta opinnäytetöitä ja pro graduja löytyi jonkin verran aiheesta. Nämä tutkimukset keskittyivät kuitenkin vuoroahoitoon eri näkökulmasta kuin oma opinnäytetyöni. Eli lasten kaverisuhteiden ylläpitämisestä ja edistämisestä juuri vuoropäiväkodissa ei olla tutkittu. Oman opinnäytetyöni kannalta merkittävin tutkimus oli Seinäjoen ammattikorkeakoulun opiskelijan Julia Jokelan (2020) tekemä opinnäytetyö lasten vuorovaikutussuhteista vuoroahoidossa. Tämän opinnäytetyön tavoitteena oli selvittää, miten lasten vuorovaikutussuhteet muodostuvat vuoroahoidossa ja millaiseksi lapset kokevat vuoroahoidon. Tutkimus toteutettiin havainnoimalla ja haastatteleamalla lapsia. Tulokset osoittivat, että lapset viihtyivät pääasiassavuoroahoidossa hyvin. Tuloksista nousi myös ilmi se, että lasten vuorovaikutussuhteisiin ja niiden muodostamiseen vaikuttaa lapsen oma persoonallisuus. Myös ryhmän kasvattajilla on suuri merkitys lasten vuorovaikutussuhteiden vahvistajana.

Toinen opinnäytetyö, jossa on tutkittu vuoropäivähoitoa ja sen merkitystä lasten hyvinvointiin on Teija Lampisen ja Marjut Ravoniuksen (2008) tekemä

opinnäytetyö lasten ja vanhempien asiakastyytyväisyydestä vuoropäivähoi-
dossa. Opinnäytetyö on tehty Satakunnan ammattikorkeakoululle ja sen tar-
koituksena oli tutkia Porin seudun vuoropäiväkotien asiakkaiden hyvinvointia
ja tyytyväisyyttä. Tutkimuksen mukaan lasten vanhemmat olivat tyytyväisiä
vuorohoitoon.

Kaverisuhteista tehty opinnäytetyö, joka oli merkittävin oman opinnäytetyöni
kannalta, oli Petra Mansukosken (2021) tekemä opinnäytetyö, jonka aiheena
oli kaverisuhteiden havainnointi ja tukeminen päiväkotiryhmässä. Työ tehtiin
Tampereen ammattikorkeakoululle. Tutkimuksen tavoitteena oli saada tietoa
lasten kaverisuhteista ja niitä vahvistavista tekijöistä. Tutkimustuloksien mu-
kaan kasvattajat kuvailivat lasten kaverisuhteita tunteiden osoittamisen ja toi-
minnan kautta. Kaverisuhteiden luomisessa ylläpitämisessä kasvattajalla oli
suuri rooli.

Vuorohoitoon ja omaan opinnäytetyöhöni liittyen löysin kaksi pro gradu- tut-
kielmaa. Tutkielmat eivät liittyneet niinkään kaverisuhteisiin, vaan vuorohoi-
toon. Tiina Hannuniemen (2011) tekemässä pro gradu- tutkielmassa selvitet-
tiin lapsen arjen rakentumista vuorohoidossa. Tutkimuksessa tulee ilmi, että
lasten hoitoajat rajoittavat heidän keskinäistä yhdessä oloa. Arja Urpilaisen
(2012) tekemässä tutkielmassa tarkoituksena oli selvittää lasten ja vanhem-
pien kokemuksia vuorohoidosta. Tutkimuksen mukaan haastavinta lapsille
vuorohoidossa oli aikaiset aamut, jolloin lapset olivat väsyneitä. Iltahoitoon
lähteminen oli helpompaa, mutta päivät saattoivat olla pitkiä ja lapsilla oli vai-
keuksia asettua unille hoidon jälkeen.

2 VUOROPÄIVÄHOITO VARHAISKASVATUKSESSA

2.1 Yleistä varhaiskasvatuksesta

Varhaiskasvatuksella tarkoitetaan lapsen tavoitteellisen ja suunnitelmallisen kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostamaa kokonaisuutta. Siinä painotuu erityisesti pedagogiikka. (Opetushallitus s.a.) Varhaiskasvatuksessa pedagogiikalla tarkoitetaan käytännön toimintaa, joka näkyy päiväkodin arjessa sekä lasten ja aikuisten välisessä vuorovaikutuksessa (Lastentarhanopettajaliitto 2017, 10). Varhaiskasvatus on perusta lapsen hyvinvoinnille, kehitykselle ja oppimiselle. Kun varhaiskasvatus on laadukasta, se edistää lapsen iän ja kehityksen tuomaa kasvua sekä tukee oppimisedellytyksiä. (Opetusalan ammattijärjestö s.a.) Kunnan tehtävä on vastata siitä, että varhaiskasvatusta on saatavilla lasten ja perheiden tarpeiden mukaan (Opetus- ja kulttuuriministeriö s.a.).

Varhaiskasvatuslaki vastaa varhaiskasvatuksen laadusta ja sen minimitaosta. Yhdessä varhaiskasvatuslain kanssa pohjan laadukkaalle varhaiskasvatukselle luo opetushallituksen laatimat varhaiskasvatuksen perusteet. Näin taataan, että varhaiskasvatus on laadukasta ympäri Suomen. (Opetusalan ammattijärjestö s.a.) Uusi varhaiskasvatuslaki on tullut voimaan vuonna 2018 syksyllä (Varhaiskasvatuslaki 13.7.2018/540). Opetusalan ammattijärjestön (s.a.) mukaan varhaiskasvatus tarvitsee vankempaa laadunohjausta ja lakien tarkennusta. Varhaiskasvatuslaissa ei ole kovin tarkasti määritelty tai rajattu vuorohoidon sisältöä. Laissa vain veloitetaan kuntien järjestämään vuoropäivähoitoa. (Varhaiskasvatuslaki 13. § mom. 3.)

2.2 Vuorohoidon tarve varhaiskasvatuksessa

Vuorohoidolla tarkoitetaan varhaiskasvatuslain mukaan hoitoa, jota järjestetään normaalien päivähoitoaikojen lisäksi iltaisin, öisin, viikonloppuisin tai arki- ja juhlapäivinä. Vuorohoitoa järjestetään lapselle, jonka vanhemmat tai huoltajat tarvitsevat sitä työn tai koulunsa takia. (Varhaiskasvatuslaki 13 § mom. 3.)

Suomessa vuonna 2016 varhaiskasvatukseen osallistui 243 946 lasta. Näistä lapsista 14 746 oli vuorohoidossa. Näin ollen noin 7 prosenttia päiväkodeissa olevista lapsista käy vuorohoidossa. 43,5 prosenttia vuorohoidossa olevista

lapsista oli ympärivuorokautisessa hoidossa öisin ja/ tai viikonloppuisin. Vuorohoidon tarve on ollut lievässä nousussa edelliseen tutkimukseen verraten, joka tehtiin vuonna 2013. (Säkkinen & Kuoppala 2017, 2.) Vuoden 2016 jälkeen varhaiskasvatuksen tilastoraporteissa ei ole mainittu vuorohoidon osuutta päivähoidossa olevista lapsista. Vuonna 2020 varhaiskasvatukseen osallistui 245 255 lasta, joten varhaiskasvatuksen tarve on ollut pienessä nousussa, ja tätä kautta voimme myös olettaa, että vuorohoidon tarve on ollut nousussa (Säkkinen & Kuoppala 2021, 1).

Vuorohoidon tarpeen kasvuun vaikuttaa se, että Suomessa tehdään Eurooppaa nähden enemmän säännöllistä vuorotyötä. Säännöllistä vuorotyötä miehistä teki 19 prosenttia ja naisista 27 prosenttia vuonna 2015 tehdyn Euroopan työolotutkimuksen mukaan. (Partonen 2020.) Suomessa niin kuin muualakin Euroopassa yhä suurempiosa lapsiperheiden vanhemmista tekee epä-säännöllistä työaika tai pätkätöitä, joka lisää vuorohoidon tarvetta. Perheiden ja lasten yksilölliset aikataulut haastavat uudistamaan varhaiskasvatuksen ja päivähoidon toimintamalleja ja pedagogiikkaa. (Koivula ym. 2017, 63.) Myös Kekkosen ym. (2014, 52) mukaan vuorohoidon tarve on kasvussa. Heidän mukaansa tämä johtuu teknologian kehityksestä, joka on luonut länsimaihin työelämän murroksen, jossa moni työskentelee epätyypillisinä työaikoina aamuvarhain, iltaisin, öisin sekä viikonloppuisin. Nämä työajat koskettavat usein myös lapsiperheiden vanhempia.

2.3 Vuorohoidossa olevien lasten hyvinvointi

Vuorohoidon merkitystä lasten hyvinvointiin on havaittavissa poikkeamia eri tutkimuksissa. Kekkosen ym. (2014, 57) tekemän tutkimuksen mukaan lasten vanhemmista 55 prosenttia koki, että työajat sopivat hyvin perhevelvollisuuksien kanssa. 10 prosenttia taas koki, että työajat eivät sovi ollenkaan yhteen perhe-elämän kanssa. Huomioitavaa on, että säännöllisiä työaikoja tekevistä vanhemmista 86 prosenttia arveli työaikojen ja perheen vaatiman ajan sopivan hyvin yhteen, kun taas vuorotyötä tekevistä vanhemmista vain 40 prosenttia ajatteli näin. Lammi-Taskulan ja Siippaisen (2018, 425) mukaan vanhempien tekemä vuorotyö ei näyttäytynyt lasten päivähoidossa viihtymisessä, kavereiden määrässä tai hoitopaikan sopivuudessa. Vuorohoidon ei myöskään koettu vaikuttavan lapsen hyvinvointiin heikentävästi.

Kekkosen ym. (2014, 58) tutkimuksessa käy ilmi, että epätyypillistä työaikaa tai vuorotyötä tekevien mielestä perheen yhteinen aika jää vähäiseksi aikataulujen takia. He myös kokivat, että lasten hyvinvointi heikkeni epäsäännöllisten työaikojen takia sekä lapset häiriintyivät rytmimuutoksista ja vaihtelusta. Tutkimuksissa on myös havaittu, että vuorotyötä tekevillä perheillä on haastavaa suunnitella aikatauluja. Haasteita heillä on myös rutiinien ylläpitämisessä ja luomisessa. (Sevon ym. 2017, 4–5.)

Lammi-Taskula ja Siippainen (2018, 425) kertovat, että päivähoidossa olevien lasten vanhempien ja varhaiskasvatuksen henkilökunnan tekemä yhteistyö on parempaa kuin vuorotyössä olevien. Päivätyössä käyvien vanhempien kanssa keskustellaan enemmän lapsen hoidosta ja hyvinvoinnista. Tutkimukset osoittavat myös, että epäsäännöllistä työtä tekevillä on enemmän haasteita yhdistää työ ja arki (Härmä ym. 2019. 63).

Lapsen hyvinvointia voi heikentää epäsäännöllinen päivä- ja unirytm. Myös pitkät päivät päiväkodissa ja peräkkäiset yöt päiväkodissa vaikuttavat lapsen hyvinvointiin. Ennustamattomuus voi vaikuttaa myös negatiivisesti lapsen päivänkulun ymmärtämiseen ja ihmissuhteisiin. (Salonen 2019, opetushallitus.)

3 Lasten kaverisuhteet

3.1 Yleistä lasten kaverisuhteista

Revon (2015) mukaan kaverisuhteella tarkoitetaan kahden tasavertaisen ihmisen välistä vastavuoroista suhdetta. Molemmipuolinen kiintymys, sitoutuneisuus ja vastavuoroisuus kuvastavat kaverisuhdetta. Kun kaverisuhde on hyvä, lapsen oman arvon tunto ja emotionaalinen hyvinvointi kasvaa. Hyvä kaverisuhde tarjoaa myös mahdollisuudet onnistuneelle vuorovaikutukselle sekä tukea lapsen itseluottamukselle ja kehitykselle. Kasvattajien on hyvä olla tietoisia lasten kaverisuhteista ja niiden sisällöstä ja laadusta. Näin saadaan vahvistettua kaverisuhteiden positiivisia vaikutuksia ja kytkettyä pois niin sanotut laadullisesti huonot kaverisuhteet.

Lasten kaverisuhteissa leikkimisen merkitys on suuressa roolissa, sillä he määrittelevät kaverinsa siten, kenen kanssa on mukavaa leikkiä. Kaverisuhteen syntyminen edellyttää molemmilta osapuolilta sellaisia olosuhteita, että leikkiminen on mahdollista. Lapsuudessa kaverisuhteet vaihtuvat usein, sillä leikkimistilanteet ja niihin osallistuminen vaihtelee. (Laine 2005, 155.)

Päiväkodissa lapset haluavat löytää kaverin, jonka kanssa he voivat jakaa mielenkiinnonkohteita sekä toimia yhdessä. Heidän suhteessaan on vastavuoroisuutta ja he saavat tuntemaan itsensä tärkeiksi. Hyvässä kaverisuhteessa kavereilla on halu olla vuorovaikutuksessa toistensa kanssa ja yhteisen toiminnan eteen osataan tehdä kompromisseja. (Schreiber 2020.)

Koivulan (2010) tekemän tutkimuksen mukaan kavereiden kanssa toimiminen oli helpompaa ja sujuvampaa, sillä heillä oli usein samanlaisia kiinnostuksen kohteita. Lasten mielestä hyvä kaveri on kiva, kiltti, auttavainen, joka ei hauku tai kiusaa. Sosiaalisilla taidoilla on tärkeä rooli kaverisuhteiden rakentumisessa. Kolmevuotiailla lapsilla on vielä haastavaa muodostaa kaverisuhteita, mutta neljän ikävuoden jälkeen kaverisuhteita rupeaa muodostumaan lapsille, kun sosiaaliset taidot paranevat.

3.2 Lasten kaverisuhteiden luominen ja ylläpitäminen

Lapsi tarvitsee kasvattajan tukea kaverisuhteidensa ylläpitämiseksi. Kasvattajan tehtävä on auttaa lasta selviytymään kaverisuhteiden erilaisissa ristiriitaisissa tilanteissa. Kaveruuteen saattaa liittyä joskus pettymyksen, vihan tai surun tunteita, jolloin kasvattajan on tärkeää opettaa lasta käsittelemään tunteet. Joissain tilanteissa lapset saattavat kieltäytyä leikkimästä joidenkin kanssa, jolloin kasvattajan on hyvä puhua tilanne auki. (Visco 2019.) Kasvattajan toimesta voidaan myös harjoitella toisten kuuntelemista ja sujuvaa kanssakäymistä (Järvinen & Mikkola 2015, 28).

Kaverisuhteiden luomisessa ja ylläpitämisessä tarvitaan sosiaalisia taitoja (Kauppila 2005, 134). Revon (2015) mukaan sosiaalisten taitojen ja kaverisuhtedetailojen harjoittelu on osa varhaiskasvatusta. Näiden harjoittelu ei kuitenkaan tapahdu erillisenä toimintana, vaan harjoittelu on osa varhaiskasvatuksen arkea. Harjoittelu vaatii kasvattajalta suurta roolia ja vastuuta.

Toisten huomioon ottaminen, ryhmässä toimiminen ja omien toiveiden säätely ja esiintuominen ovat tärkeitä taitoja elämässä. Näitä taitoja lapset harjoittelevat päiväkodissa vuorovaikutuksessa muiden kanssa. Päiväkodissa lapset oppivat omien tunteidensa hallintaa ja myös toisten tunteiden ymmärtämistä. He myös omaksuvat päiväkodin sääntöjä ja rajoja. (Järvinen & Mikkola 2015, 25.)

3.3 Lasten vuorovaikutussuhteet vuorohoidossa

Vuorohoidossa on tärkeää, että jatkuvuus ja ennustettavuus tulee selvästi ilmi lapselle, sillä se tuo turvallisuuden tunnetta epäsäännöllisiin rytmeihin. On myös tärkeää, että lapsi pääsee vaikuttamaan ryhmän toimintaan, vaikka onkin paikalla epäsäännöllisesti. Näin lapsen ryhmään kuulumisen tunne kasvaa. (Peltoperä ym. 2016, 10.) Erityisesti vuorohoitosuhteen alussa on tärkeää rakentaa jatkuvuutta kasvatusyhteistyössä ja pyrkiä järjestämään lapselle samat hoitajat (Peltoperä ym. 2016, 5).

4 TUTKIMUSTEHTÄVÄN RAJAUS JA TUTKIMUSKYSYMYKSET

Opinnäytetyön tavoitteena on tuottaa tietoa vuorohoidossa olevien lasten kaverisuhteista. Tavoitteena on myös selvittää, miten lapset ja heidän vanhempansa kokevat vuorohoidon mahdollisen vaikutuksen kaverisuhteisiin.

Opinnäytetyön tarkoituksena on selvittää kyselylomakkeen avulla lasten sekä heidän vanhempien tunteitansa ja ajatuksia liittyen lasten sen hetkisiin kaverisuhteisiin ja kuinka vuorohoito näyttäytyy niissä.

Tutkimuskysymyksiä ovat:

- Kuinka lapset ja heidän vanhempansa kokevat vuorohoidon merkityksen lapsen kaverisuhteissa?
- Näyttäytyykö vuorohoito kaverisuhteissa?
- Onko vuorohoidosta haittaa kaverisuhteille?

Keskeiset käsitteet kyselyssä ovat vuorohoito ja kaverisuhteet. Näiden käsitteiden pohjalta loin Webropol -kyselyn, jonka tuloksena sain tietää vuorohoidon merkityksen kaverisuhteisiin.

5 OPINNÄYTETYÖN TOTEUTUS

5.1 Tutkimusmenetelmät

Opinnäytetyö on kvantitatiivinen eli määrällinen tutkimus. Opinnäytetyössä näkyy myös määrällisen tutkimuksen lisäksi laadullisen eli kvalitatiivisen tutkimuksen tunnusmerkkejä. Tutkimus koostui suurimmaksi osin määrällisistä kysymyksistä, joita oli 12. Kysymyksissä annettiin vastaajalle 3–4 erilaista vastausvaihtoehtoa. Kaksi kysymystä oli laadullisia, joihin vastaaja sai vastata kirjallisesti omin sanoin.

Kvantitatiivinen tutkimus perustuu kohteen kuvaamiseen ja tulkitsemiseen tilastojen ja numeroiden avulla (Jyväskylän yliopisto 2015). Heikkilän mukaan (2014) kvantitatiivisessa tutkimuksessa pyritään selvittämään erilaisiin prosentteihin ja lukuihin kohdistuvia kysymyksiä. Olisi tärkeää kerätä mahdollisimman laaja otos tutkimuksen laadun kannalta. Aineistoa kerätessä hyödynnetään usein erilaisia tutkimuslomakkeita, jotka sisältävät erilaisia vastausvaihtoehtoja. Lopuksi aineisto kerätään tilastollisesti käsiteltävään muotoon. Havaintoaineiston päätelmät tehdään tilastolliseen aineistoon perustuen. (Hirsjärvi ym. 2009, 139–140.)

Kvalitatiivinen tutkimus keskittyy usein melko vähäiseen tutkittavan määrän tutkimiseen. Tutkimus on hyvä esimerkiksi erilaisten asioiden kehittämiseen tai vaihtoehtojen selvittämiseen. Laadullisessa tutkimuksessa tietoa pyritään selvittämään erilaisten haastatteluiden tai keskusteluiden pohjalta. (Heikkilä 2014, 8.) Tutkittavaa pyritään tutkimaan mahdollisimman kokonaisvaltaisesti. Tiedon hankinnassa käytetään aineistomenetelmiä, jotka tuovat tutkittavan äänen hyvin esille. (Hirsjärvi ym. 2009, 161.)

Tutkimuksen tunnuspiirteitä ovat universalismi, yhteisöllisyys, puolueettomuus ja kriittinen tarkastelu. Näihin tunnuspiirteisiin on hyvä kiinnittää huomiota tutkimusta tehdessä. Tutkimuksen tarkoituksena on saada uutta tietoa. Uuden tiedon saamiseksi tutkija voi käyttää erilaisia menetelmiä kuten haastattelu tai tietojen tilastollista keräämistä. (Salonen 2013, 9–10.)

Käytän opinnäytetyössä kyselylomaketta aineistonkeräilymenetelmänä. Kyselylomake sopii omaan opinnäytetyöhöni hyvin, sillä vastaajia on useita. Kyselylomake on tehty siten, että vanhemmat vastaavat osaan kysymyksistä ja lapset itse osaan. Lomakkeen tarkoituksena on selvittää Naisvuorenpäiväkodin lasten kaverisuhteita vuorohoidossa. Haasteena on, ettei kyselyyn saada vastaajia paljoa, jolloin on vaikeaa saada kokonaiskuva päiväkodin lasten kaverisuhteista. Kyselylomake on tehtävä selkeäksi, jotta vastukset ovat todenmukaisia. Etenkin osioon, johon lapset vastaavat, on tehtävä erittäin helposti ymmärrettäväksi. Kyselylomakkeen teen Webropolissa omalla henkilökohtaisella käyttäjällä. Webropol on eniten Pohjoismaissa käytetty nettisivu, jonka avulla tehdään kyselyitä. Se tarjoaa laajan ja helpon tavan luoda erilaisia kyselyitä. Webropol on helppokäyttöinen ja luotettava alusta erilaisten kyselyiden luomiseen. (Webropol s.a.)

5.2 Tutkimuksen luotettavuus ja eettisyys

Opinnäytetyössäni kerätty aineisto säilyy henkilökohtaisen Webropol -käyttäjäni salauksen takana. Täten muilla ei ole pääsyä tutkittuun aineistoon. Vastaukset annetaan anonyymisti. Kyselyssä ei ole kerätty vastaajien henkilötietoja. Säilytän tutkittua aineistoa 14 päivää opinnäytetyön arvioimisen jälkeen. Tämän jälkeen poistan aineiston lopullisesti.

Tieteellisen tutkimuksen tulokset ovat uskottavia, tutkimus on luettavaa ja eettisesti hyväksyttävää vai silloin, jos tutkimusta tehdessä on noudatettu hyvän tieteellisen käytännön tapoja. Keskeiset lähtökohdat hyvässä tieteellisessä tutkimuksessa on muun muassa rehellisyys ja huolellisuus tutkimusprojektissa, avoimuus viestinnässä ja tulosten arvioinnissa, eettisesti kestävien tiedonkeruumenetelmien käyttö, asianmukaisten lähdeviitteiden käyttö sekä tutkimuslupien hankkiminen (Tutkimuseettinen neuvottelukunta 2012, 6).

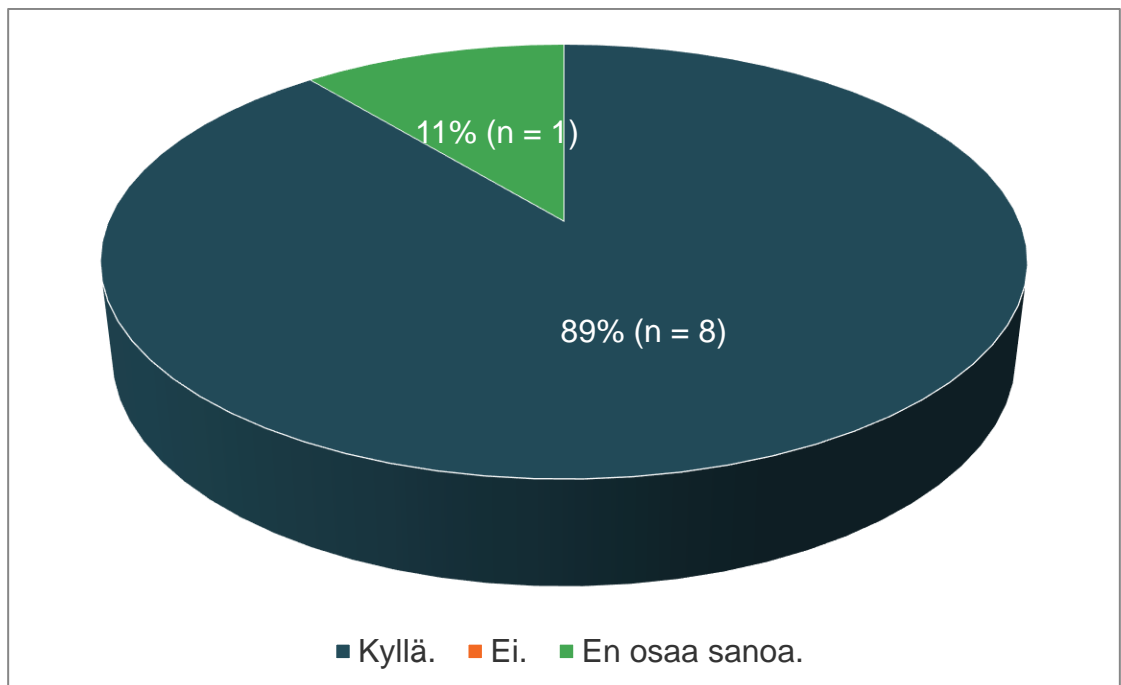
Kyselyyn vastaavilla henkilöillä on aina oikeus keskeyttää kysely, jolloin heidän jo antamat vastaukset häviävät. Kyselylomakkeen alussa on myös saatekirje, jossa kerrotaan kuka minä olen, mitä tutkin ja mihin heidän antamiaan tietoja käytetään. Saatekirjeessä kerrotaan myös, että kyselyn voi keskeyttää milloin vain.

5.3 Aikataulu

Opinnäytetyöni idea muovautui tammikuussa 2022, jonka jälkeen hyväksytin sen ja aloin työstämään suunnitteluvaihetta. Suunnitteluvaiheen jälkeen hain tutkimuslupaa (Liite 2) tutkimukseeni Mikkelin kaupungilta. Kun tutkimuslupa myönnettiin, aloin työstämään Webropol -kyselyäni. Kysely oli avoinna Naisvuoren päiväkodin perheille 22.4-6.5.2022. Tämän jälkeen analysoin tutkimustulokset.

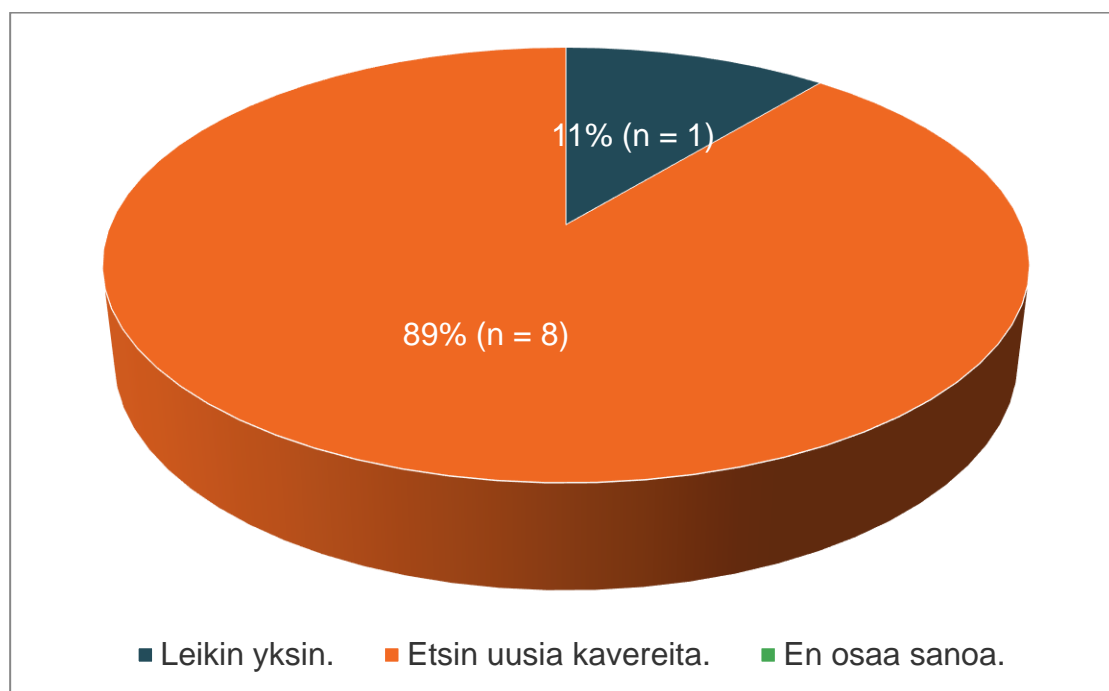
6 TUTKIMUSTULOKSET

Kysely oli jaettu kahteen osaan, joista ensimmäiseen osaan vastasi lapset. Lapsille suunnattuja kysymyksiä oli kuusi ja vanhemmille tai kasvattajille suunnattuja kysymyksiä oli kahdeksan. Ensimmäisenä kysyttiin, onko lapsella kavereita päiväkodissa. Vastaajista suurin osa, eli kahdeksan vastasi kyllä. Vastaajista vain yksi vastasi, ettei osaa sanoa. Kukaan ei kokenut, ettei ole yhtään kaveria päiväkodissa (kuva 1).

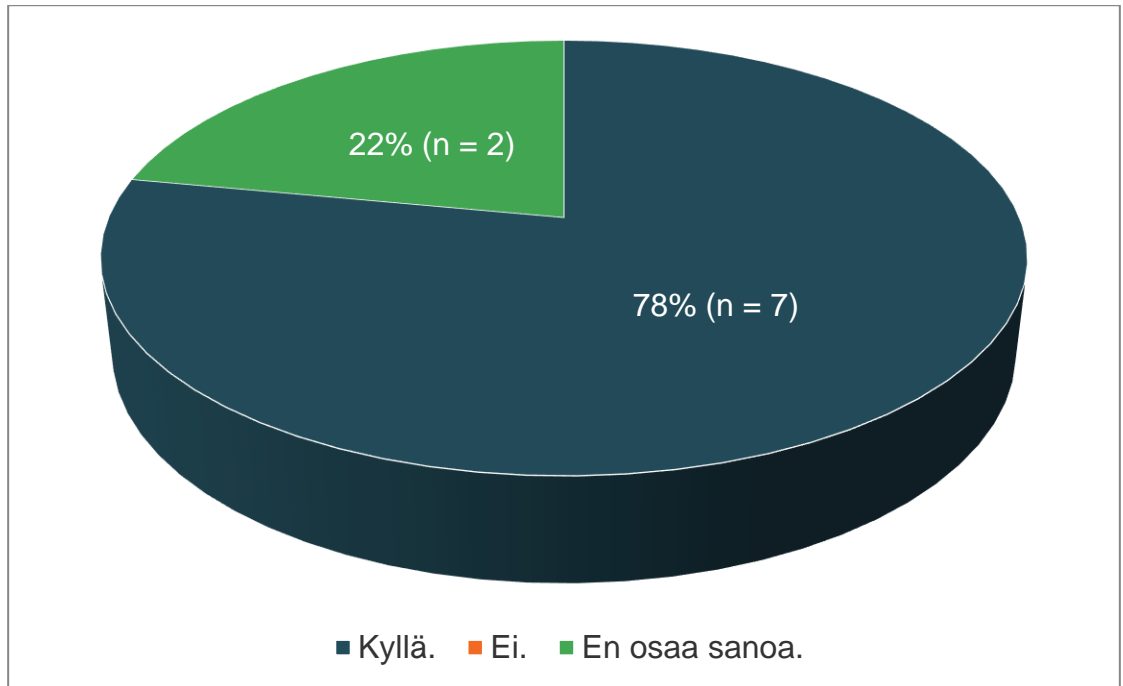
Kuva 1. Onko sinulla kavereita päiväkodissa?

Kyselyn toisena kysymyksenä oli, leikkiikö lapsi yksin vai etsiikö hän uusia kavereita, jos vanhat kaverit eivät ole hoidossa. Vastaajista kahdeksan kertoi, että etsii uusia kavereita. Vastaajista yksi leikkii yksin, jos kaverit eivät ole päiväkodissa (kuva 2).

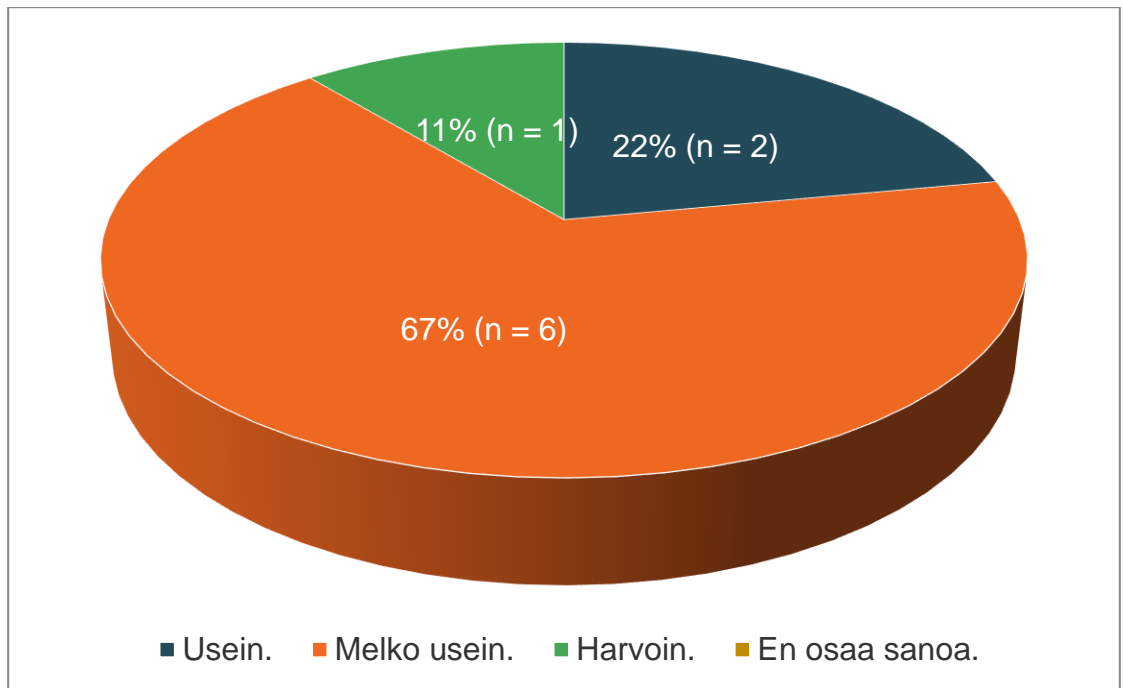
Kuva 2. Jos kaverisi ei ole hoidossa, leikitkö yksin vai etsitkö uusia kavereita?

Kolmantena kysymyksenä oli, onko uusia kavereita helppo löytää. Vastanneista seitsemän vastasi, että on helppoa löytää uusia kavereita. Kaksi vastaajaa ei osannut sanoa. Kukaan ei vastannut tähän kysymykseen, että kavereiden saanti ei olisi helppoa (kuva 3).

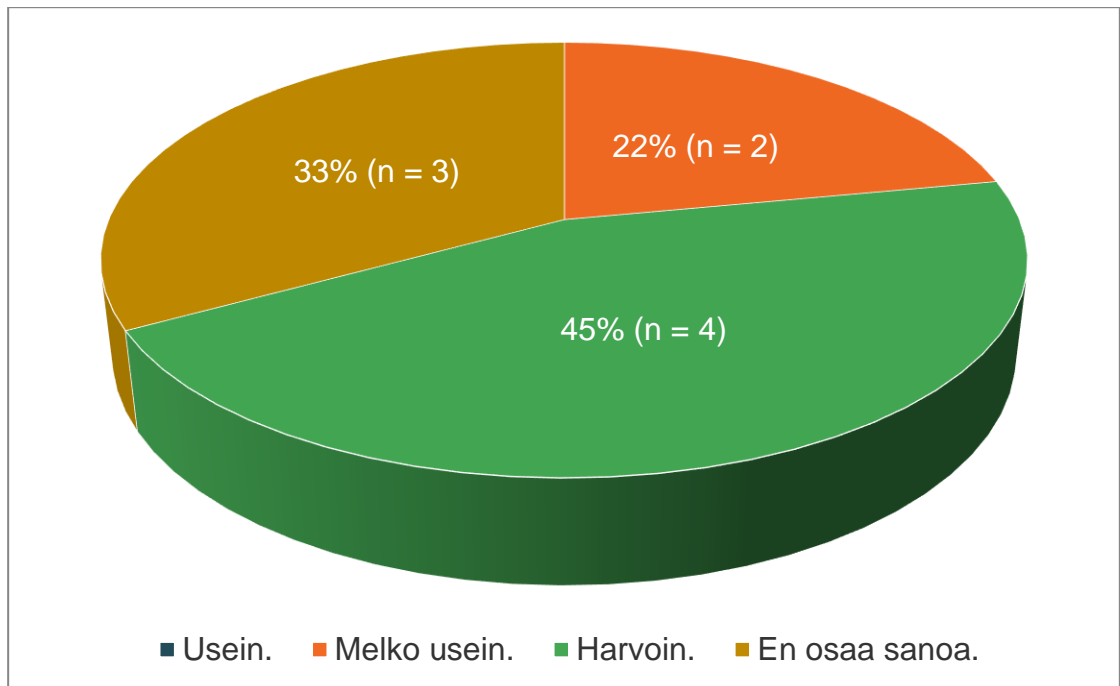
Kuva 3. Onko uusia kavereita helppo löytää?

Kyselyn neljäntenä kysymyksenä oli, kuinka usein lapsen kaverit ovat samaan aikaan hoidossa. Tässä kysymyksessä oli hieman hajontaa. Kuusi vastaajaa vastasi, että kaverit olivat melko usein samaan aikaan hoidossa. Kaksi vastasi, että kaverit ovat usein samaan aikaan hoidossa ja yhden mukaan vain harvoin (kuva 4).

Kuva 4. Miten usein kaverisi ovat samaan aikaan hoidossa?

Viidennessä kysymyksessä kartoitettiin kuinka useasti ryhmän työntekijät vaihtuvat päiväkodissa. Vastanneista neljä kertoo ryhmän aikuisten vaihtuneen harvoin. Kolme vastannutta ei osannut sanoa ja kaksi kertoi ryhmän aikuisten vaihtuvan melko usein. Kukaan vastanneista ei kokenut, että ryhmän aikuiset vaihtuisivat usein (kuva 5).

Kuva 5. Miten usein ryhmän aikuiset vaihtuvat päiväkodissa?

Kuudes kysymys oli avoin kysymys, jossa kartoitettiin sitä, miten lapsi saa uusia kavereita päiväkodissa. Tähän kysymykseen oli vastannut kahdeksan lasta. Vastausten perusteella suurin osa saa uusia kavereita menemällä leikkiin mukaan tai pyytämällä muita lapsia mukaan leikkeihin. Yksi vastasi tutustuvansa leikkitaulun avulla uusiin lapsiin.

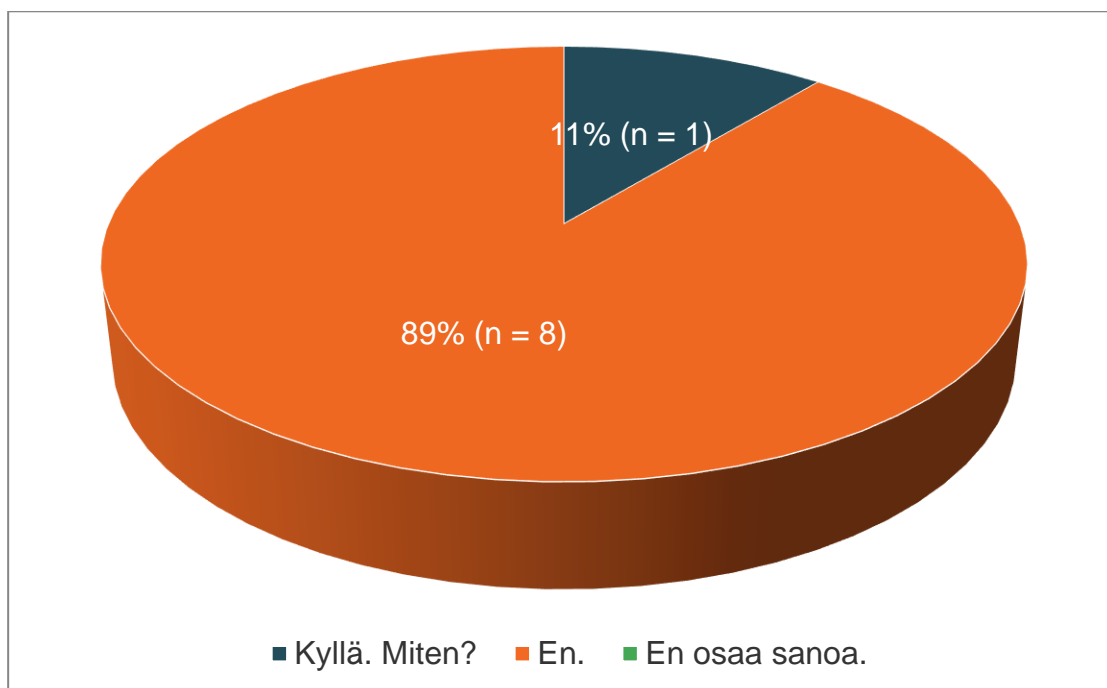
”Kysymällä niitä leikkimään”

”Pyydän leikkimään ja kysyn voinko tulla leikkimään”

”Leikkitaulun avulla”

Seitsemäs kysymys oli ensimmäinen lapsen huoltajille. Siinä kartoitettiin, vaikuttaako vuoroahoito lapsen kaverisuhteisiin. Kahdeksan vastasi, ettei ole huomannut vuorohoidon vaikuttavan lapsen kaverisuhteisiin. Yksi vastasi, että vuoroahoito on vaikuttanut lapsensa kaverisuhteisiin. Vastaajan mukaan vaikutus on kuitenkin ollut vain positiivista, ja lapsi on saanut leikkikaverin, jonka kanssa leikkiä myös vapaa-ajalla (kuva 6).

”Positiivisesti. Lapsi on saanut kavereita kenen kanssa leikkiä myös vapaa-ajalla.”

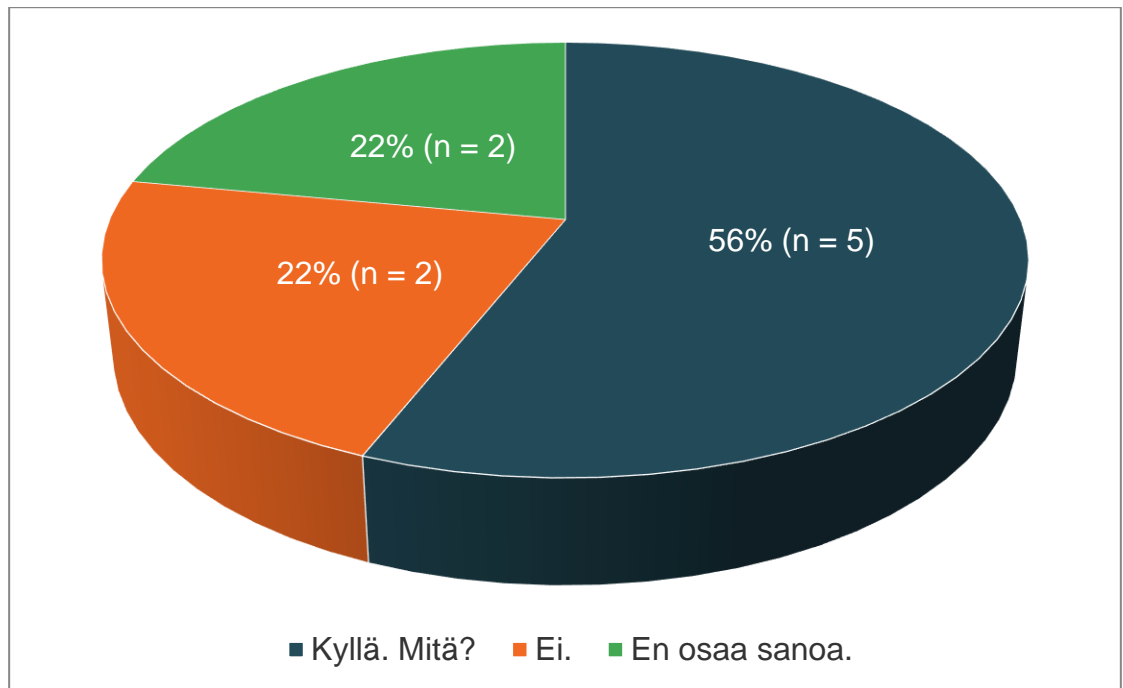
Kuva 6. Oletko huomannut, vaikuttaako vuorohoito lapsesi kaverisuhteisiin?

Kahdeksannessa kysymyksessä kysyttiin, onko vuorohoidolla vaikutusta lapsen jaksamiseen. Viisi vastasi kyllä ja kaksi taas ei. Kaksi vastaajaa ei osannut sanoa (kuva 7). Vuorohoidossa lapsi on ollut kolmen vastaajan mukaan väsyneempi.

”Väsymystä”

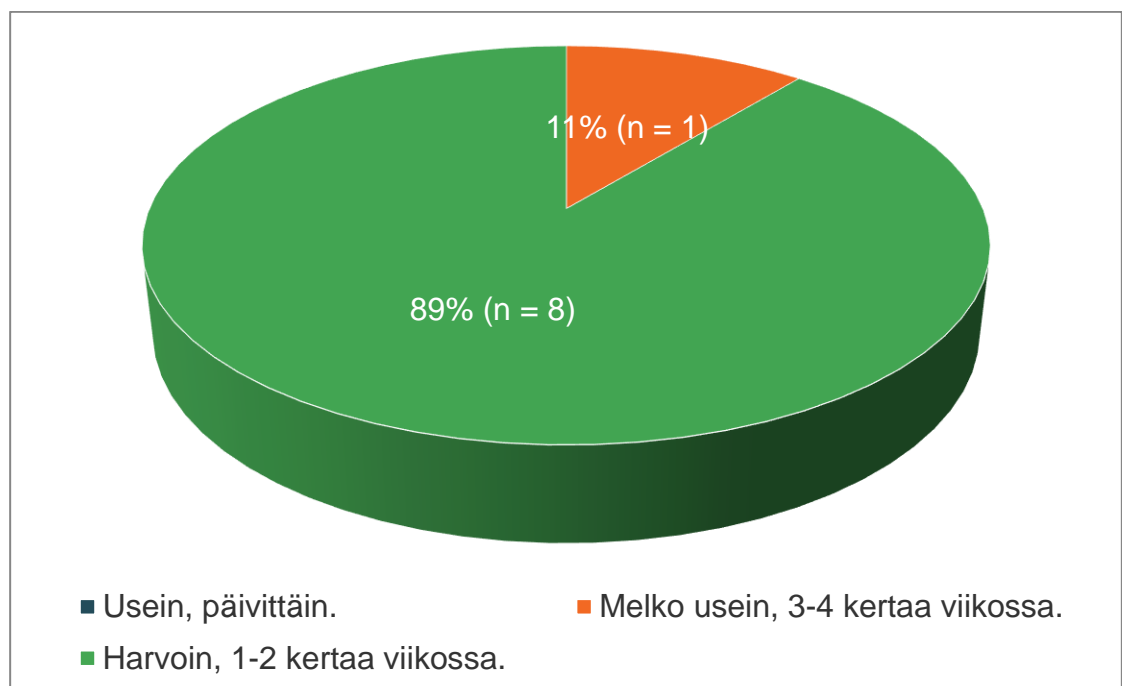
”Välillä lapsi on väsyneempi hoitopäivän jälkeen, mutta uskon sen johtuvan leikkimisestä”

”Lapsi on väsyneempi”

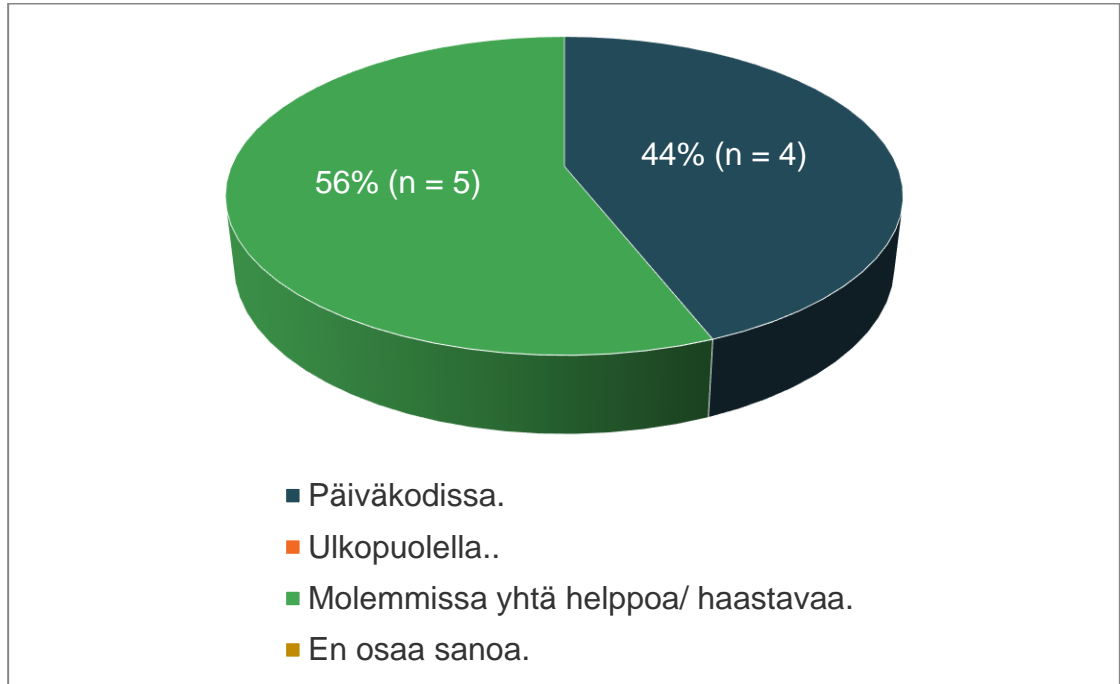
Kuva 7. Onko vuorohoidolla vaikutuksia lapsen jaksamiseen?

Seuraavassa kysymyksessä kartoitettiin, kuinka useasti lapsen hoitoajat vaihtuvat päiväkodissa. Kahdeksalla vanhemmalla hoitoajat vaihtelevat harvoin, eli 1–2 kertaa viikossa. Yhdellä hoitoajat vaihtelevat melko useasti, eli 3–4 kertaa viikossa (kuva 8).

Kuva 8. Miten usein lapsen hoitoajat vaihtuvat päiväkodissa?

Kymmenes kysymys kartoitti sitä, onko lapsen helpompaa saada kavereita päiväkodissa vai sen ulkopuolella. Viisi vastasi, että kavereiden saanti on yhtä helppoa/ haastavaa päiväkodissa tai sen ulkopuolella, kun taas neljä vastasi, että päiväkodissa on helpompaa saada kavereita (kuva 9).

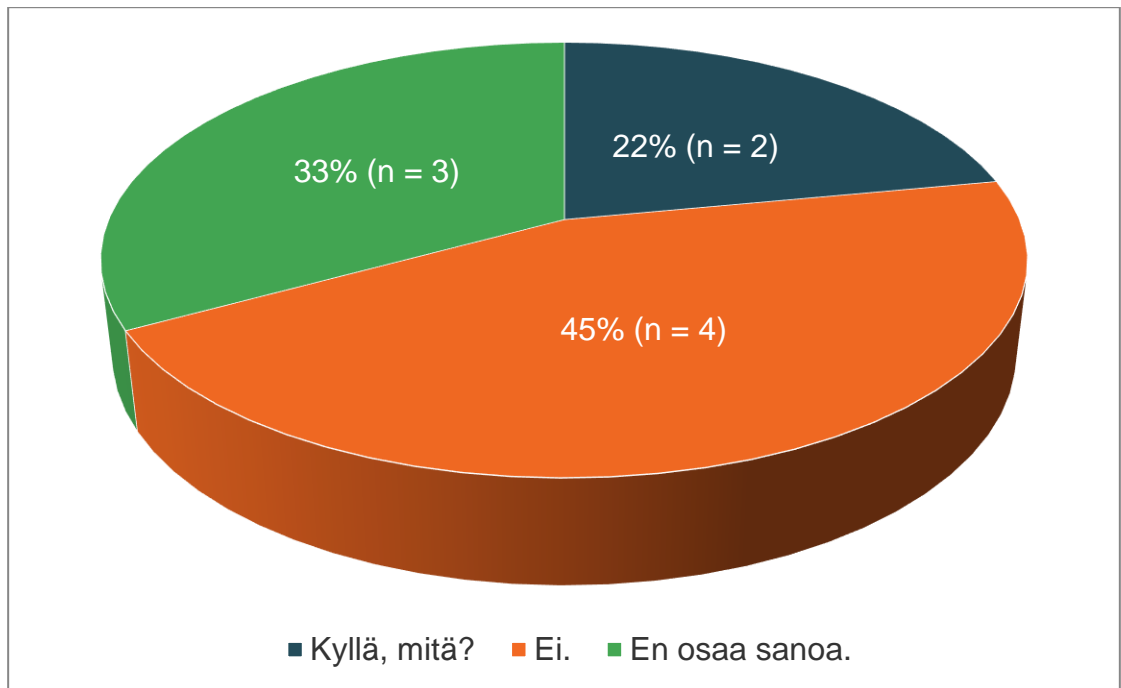

Kuva 9. Onko lapsesi helpompi saada kavereita päiväkodissa, vai sen ulkopuolella?

Seuraavalla kysymyksellä kartoitettiin, vaikuttaako vuorohoito lapsen kaverisuhteisiin. Neljä vastasi, ettei vuorohoito vaikuta lasten kaverisuhteisiin. Kolme ei osannut sanoa ja kahden mukaan vuorohoidolla on vaikutusta lapsen kaverisuhteisiin. Toisen vastanneen mukaan lapsella ei ole samoja kavereita illassa, kuin mitä ryhmässä on. Toinen vanhempi taas kokee, että vuorohoito vaikuttaa positiivisesti lapsen kaverisuhteisiin (kuva 10).

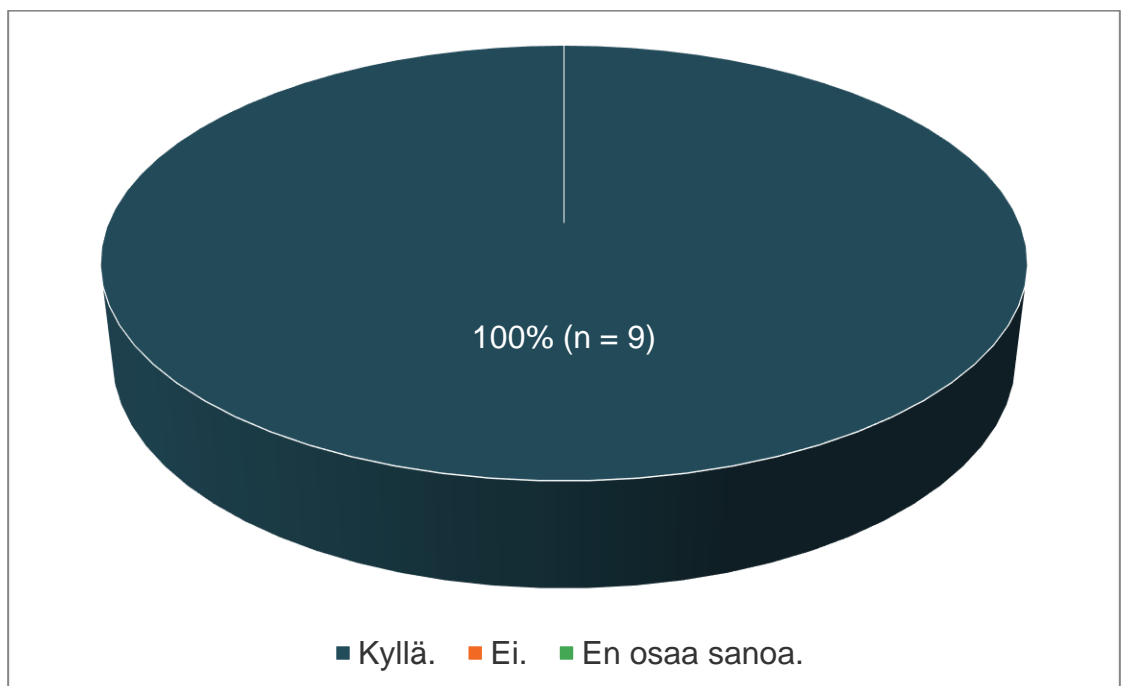
”Ei ole samoja kavereita illassa kuin ryhmässä”

”Vain positiivisia vaikutuksia toistaiseksi”

Kuva 10. Onko vuorohoidolla vaikutuksia lapsen kaverisuhteisiin?

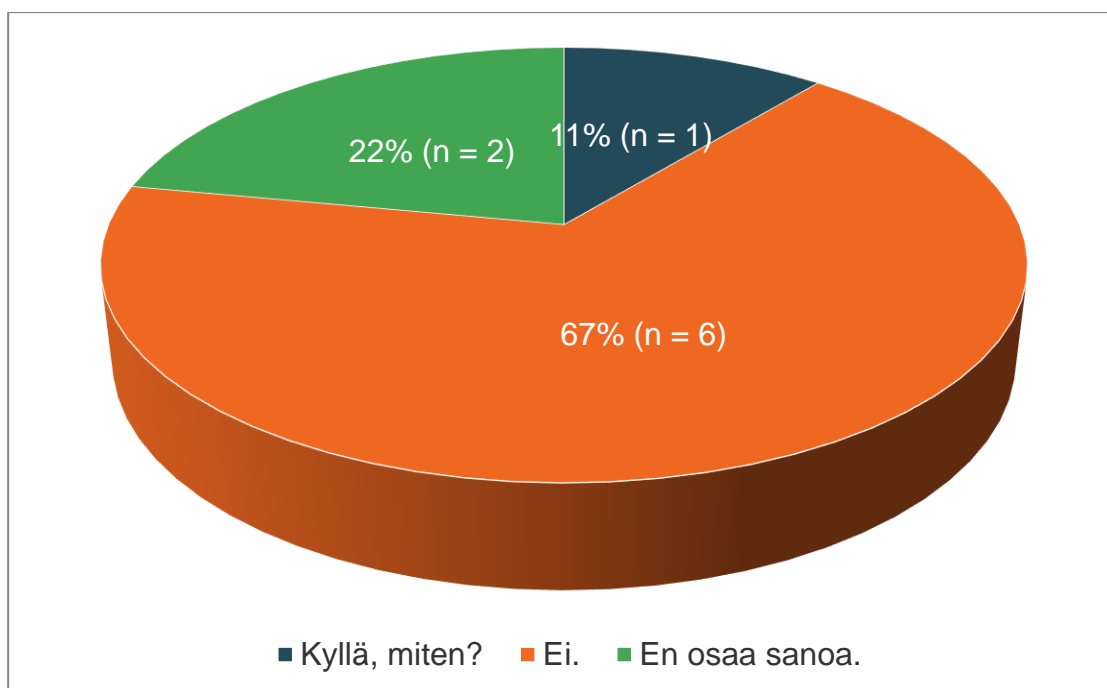
Seuraavassa kysymyksessä kysytään sitä, että odottaako lapsesi näkevänsä tiettyjä muita lapsia. Tähän kysymykseen kaikki yhdeksän vastasi kyllä (kuva 11).

Kuva 11. Odottaako lapsesi, että näkee päiväkodissa tiettyjä lapsia?

Kysymys 13 tarkoituksena oli kartoittaa, näkyykö työntekijöiden vaihtuminen lapsissa. Kuusi vastasi, ettei työntekijöiden vaihtuminen näy lapsissa. Kaksi vastasi, ettei osaa sanoa ja yksi vastasi myöntävästi kyllä. Hänen mukaansa työntekijöiden vaihtuminen tekee lapsen levottomammaksi (kuva 12).

”Tekee lapsen levottomammaksi”

Kuva 12.

Viimeinen kysymys kysyi, mitä päiväkotivoisi tehdä parantaakseen lasten kaverisuhteita. Tähän kysymykseen vastasi kuusi. Kolmen vastanneen mukaan päiväkotivoisi parantaa lasten kaverisuhteita tutustuttamalla heitä toisiinsa ja kannustamalla leikkiin eri kavereiden kanssa. Esille nousi myös se, ettei ketään saisi jättää yksin. Yhden mielestä päiväkotivoi onnistunut hyvin lasten kaverisuhteiden luomisessa.

”Mielestäni päivähoito onnistunut kaikin puolin hyvin”

”Kannustaa lapsia yhteisiin leikkeihin. Katsoa ettei ketään jätetä yksin. Olla leikin tukena ohjata leikkeihin”

”Kannustaa leikkeihin erikavereiden kanssa”

7 JOHTOPÄÄTÖKSET

Tutkimuksen tavoitteena oli tuottaa tietoa vuorohoidossa olevien lasten kavereisuhteista. Tutkimuksen tarkoituksena oli selvittää kyselylomakkeen avulla lasten sekä heidän vanhempien tunteitansa ja ajatuksia liittyen lasten sen hetkiin kavereisuhteisiin ja kuinka vuorohoito näyttäytyy niissä.

Kahdeksan lasta kertoo, että heillä on kavereita vuoropäiväkodissa. Vastanneista yksi ei osannut sanoa, onko hänellä kavereita. Voidaan kuitenkin olettaa, että suurimmalla osalla on kavereisuhteita vuoropäiväkodissa.

Kahdeksan lasta vastasi myös, että etsii uusia ystäviä, jos tutut kaverit eivät ole hoidossa. Yksi lapsi yhdeksästä leikkii mielellään yksin. Kyselyyn vastanneet lapset ovat selvästi sosiaalisia ja avoimia uusille ihmissuhteille. Vuorohoidosta riippuen lapset etsivät aktiivisesti uusia kavereita, mikä on todella tärkeää.

Seitsemän lasta kertoo, että uusia kavereita on helppo löytää. Kaksi lasta ei osannut vastata tähän kysymykseen. Vaikka lapset ovatkin vuoropäiväkodissa eri aikaan hoidossa ja lapsien leikkikaverit vaihtuvat usein, silti he kokevat, että uusia kavereita on helppo löytää.

Kuusi lasta vastasi, että heidän kaverinsa ovat melko usein samaan aikaan hoidossa. Kaksi koki, että kaverit olivat usein samaan aikaan hoidossa. Yksi vastasi, että kaverit ovat harvoin samaan aikaan vuoropäiväkodissa. Voidaan päätellä, että suurin osa lapsista kokee, että kaverit ovat ainakin melko usein samaan aikaan hoidossa, vaikka hoitovuorot voivat vaihtua usein.

Vastanneista lapsista neljä koki, että ryhmän aikuiset vaihtuvat vain harvoin päiväkodissa. Kolme ei osannut vastata ja kahden mukaan aikuiset vaihtuvat melko usein. Lasten mukaan jonkin verran on vaihtuvuutta ryhmän aikuisissa, mutta ei merkittävästi. Vuorohoidolla ei siis ole merkittävää vaikutusta aikuisten vaihtuvuuteen päiväkodissa.

Lapset kertoivat, että uusia kavereita saadaan menemällä leikkiin mukaan heidän kanssaan tai kysymällä heitä leikkimään. Lapset mainitsivat myös, että leikkitaulun avulla he voivat tutustua uusiin leikkikavereihin. Kyselyyn vastanneet lapset ovat selvästi sosiaalisia ja uskaltavat rohkeasti tutustua uusiin ystäviin.

Kahdeksan lapsen vanhemmista ei ole huomannut, että vuorohoito olisi vaikuttanut lasten kaverisuhteisiin. Yksi vastasi vuorohoidon vaikuttaneen lapsen kaverisuhteisiin, mutta vain positiivisesti. Lapsi oli saanut uusia ystäviä vuorohoidon ansiosta. Voidaan todeta, että vanhempien mukaan vuorohoidolla ei ole negatiivisia vaikutuksia lasten kaverisuhteisiin.

Viisi vastasi, että vuorohoidolla on vaikutuksia lasten jaksamisessa. Heidän mukaansa lapset ovat väsyneempiä ja levottomampia. Kaksi ei osannut vastata ja kaksi vastasi, että ei vaikuta lasten jaksamiseen. Tutkimuksen mukaan siis vuorohoito vaikuttaa lapsen jaksamiseen melko useilla lapsilla.

Lasten vanhemmista suurin osa eli kahdeksan vastasi, että heidän lasten hoitoajat vaihtuvat vain harvoin. Yksi vastasi, että melko usein. Voidaan todeta, että vastanneista vanhemmista suurimmalla osalla hoitoajat eivät vaihtele kovinkaan usein.

Viiden vanhemman mukaan lasten on yhtä helppoa saada uusia kavereita päiväkodissa tai vapaa-ajalla. Neljä vastasi, että päiväkodissa on helpompaa saada kavereita. Kukaan ei vastannut, että vapaa-ajalla olisi helpompaa saada kavereita. Voidaan todeta, että päiväkotia on todella tärkeä paikka lasten kaverisuhteiden vahvistamisessa.

Neljä lasten vanhemmista vastasi, että vuorohoidolla ei ole merkitystä lasten kaverisuhteisiin. Kolme ei osannut sanoa ja kaksi vastasi, että vuorohoidolla on vaikutuksia lapsen kaverisuhteisiin. Vaikutukset kaverisuhteisiin kerrottiin olevan erilaisia. Jotkut kokivat vuorohoidon vaikuttavan lapsen kaverisuhteisiin positiivisesti ja osan mukaan ei ole samoja kavereita lapsella aamussa ja iltana. Voidaan todeta, että hajontaa on melko paljon tässä kysymyksessä. Osa kokee, että vuorohoito ei vaikuta lapseen ja osan mielestä vaikutus on

positiivista, kun taas osa kertoo sillä olevan negatiivisia vaikutuksia lapsen kaverisuhteisiin.

Kaikki vanhemmat vastasivat yksimielisesti siihen, että odottaako lapsi näkevänsä tiettyjä kavereita. Tästä voidaan päätellä, että vuorohoidosta riippumatta, lapset ovat luoneet tärkeitä kaverisuhteita toistensa kanssa.

Kuuden vanhemman mukaan työntekijöiden vaihtuminen ei näy lapsessa. Kaksi ei osannut sanoa ja yksi vastasi sen näkyvän levottomuutena. Työntekijöiden vaihtuminen ei ainakaan näy merkittävästi lapsissa, mutta osa on levottomampia.

Vanhempien mukaan päiväkotitoi voisi kannustaa lapsia enemmän leikkimään toistensa kanssa ja tutustuttaa lapsia toisiinsa. Osan mielestä päiväkotitoi on onnistunut tässä kuitenkin hyvin.

8 POHDINTA

Opinnäytetyön tekoprosessi sujui mielestäni melko vaivattomasti. Vaikka vuorohoitoa ja kaverisuhteita olikin jonkin verran tutkittu, ei niitä kuitenkaan ollut yhdistetty toisiinsa. Vuorohoidosta löytyi selvästi vähemmän kirjallisuutta, mutta omasta mielestäni löysin kuitenkin paljon hyviä lähteitä teoreettiseen viitekehukseen. Webropol -kyselyn tekeminen oli vaivatonta ja kyselyn vastauksien analysointi sujui mutkattomasti.

Kyselyyn vastanneita ei ollut paljoa. Minulle oli päiväkodista jo ennen kyselyn lähettämistä kerrottu, että voi olla haastavaa saada vastauksia, joten en odottanutkaan suurta vastausmäärää. Kyselyyn pääsi qr -koodilla, joka oli nähtävillä jokaisen ryhmän eteisessä. Qr -koodin vieressä oli infolomake tutkimuksesta. Päiväkodin työntekijät myös kertoivat vanhemmille kyselystä. Kyselyä ei saanut lähettää sähköpostilla vanhemmille, joten qr -koodi oli ainoa keino saada lähetettyä linkki vanhemmille kyselyyn. Itse uskon, että tämä vaikutti vastaajien pieneen lukumäärään. Päiväkodissa lapsia on kuitenkin noin sata, joten uskon, että jos heidän jokaisen vanhemmille olisi lähetetty tutkimus, olisi kerätty aineisto ollut paljon laajempi. Vastausmäärä oli kuitenkin melko hyvä ja

monipuolinen. Vaikka vastausmäärään nähden tulokset olivat melko monipuolisia, niiden luotettavuutta on tarkasteltava varauksellisesti. Pienen vastausmäärän vuoksi tutkimus ei ole täysin luotettava. Tutkimustuloksista ei siis voida tehdä johtopäätöksiä koskien lasten kaverisuhteisiin.

Kerätty aineisto kuitenkin osoitti, että se on melko hyvin yhteydessä teoreettisen viitekehityksen kanssa, vaikka aineisto jäikin suppeaksi. Aiemmissa tutkimuksissa oli kuitenkin ristiriitoja. Lammi-Taskulan ja Siippaisen (2018, 425) mukaan vanhempien tekemä vuorotyö ei vaikuttanut lasten kavereiden määrään tai hyvinvointiin heikkenevästi. Omat tutkimustulokset viittaavat myös samaan analyysiin. Kekkonen ym. (2014, 57) mukaan taas vuorotyötä tekevien lasten vanhemmista vain 55 prosenttia koki, että työajat sopivat hyvin perhevelvollisuuksien kanssa. Tämä tutkimus taas osoittaa, että eritutkimuksissa on melko suurta vaihtelevuutta vastanneiden kanssa. Opinnäytetyön kokonaisuudesta olen kuitenkin tyytyväinen, sillä teorian etsimiseen meni melko paljon aikaa ja käytinkin laajasti erilaisia lähteitä työssäni.

LÄHTEET

Hannuniemi, T. 2011. Kurkistus lapsen arkeen vuorohoidossa. Helsingin yliopisto. Kasvatustiede. Pro gradu- tutkielma. PDF-dokumentti. Saatavissa: <https://helda.helsinki.fi/bitstream/handle/10138/28606/kurkistu.pdf?sequence=1&isAllowed=y> [viitattu 10.4.2022].

Heikkilä, T. 2014. Tilastollinen tutkimus. Tutkimuksen luotettavuuden arviointi. PDF-dokumentti. Saatavissa: <http://tilastollinentutkimus.fi/7.RAPOR-TOINTI/TutkimuksenLuotettavuus.pdf> [viitattu 28.5.2022].

Hirsjärvi, Sirkka & Remes, Pirkko & Sajavaara, Paula. 2009. Tutki ja kirjoita. Hämeenlinna. Kariston Kirjapaino Oy.

Härmä, M., Karhula, K., Ropponen, A., Koskinen, A., Turunen, J., Ojajärvi, A., Vanttola, P., Puttonen, S., Hakola, T., Oksanen, T. & Kivimäki, M. 2019. Työaikojen muutosten ja kehittämisinterventioiden vaikutukset työhyvinvointiin, turvallisuuteen ja työhön osallistumiseen. Helsinki: Työterveyslaitos. PDF-tiedosto. Saatavissa: https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/137526/H%c3%a4rm%c3%a4_ym_2019_Ty%c3%b6aikojen_muutosten_ja_kehitt%c3%a4misinterventioiden_vaikutukset.pdf?sequence=1&isAllowed=y [viitattu 17.3.2022].

Jokela, J. 2020. Lasten vuorovaikutussuhteet vuorohoidossa. Seinäjoen ammattikorkeakoulu. Sosiaali- ja terveysala. Opinnäytetyö. PDF-tiedosto. Saatavissa: <https://www.seinajoki.fi/wp-content/uploads/2020/06/Julia-Jokela-Lasten-vuorovaikutussuhteet-vuorohoidossa.pdf> [viitattu 18.3.2022].

Jyväskylän yliopisto. 2015. Määrällinen tutkimus. WWW-dokumentti. Päivitetty 23.4.2015. Saatavissa: <https://koppa.jyu.fi/avoimet/hum/menetelmapolkuja/menetelmapolku/tutkimusstrategiat/maarallinen-tutkimus> [viitattu 16.3.2022].

Järvinen, K. & Mikkola, P. 2015. Oletko sä meidän kaa? Näkökulmia osallisuuden ja yhteisöllisyyteen varhaiskasvatuksessa. Helsinki: Pedatieto Oy.
Kauppila, R. 2005. Vuorovaikutus- ja sosiaaliset taidot. Vuorovaikutusopa opettajille ja opiskelijoille. Keuruu: Otavan Kirjapaino Oy.

Kekkonen, M., Rönkä, A., Laakso, M., Tammelin, M. & Malinen, K. 2014. Lapsiperheet 24/7-taloudessa. Teoksessa: J. Lammi-Taskula & S. Karvonen (toim.) Lapsiperheiden hyvinvointi 2014. Helsinki: Terveiden ja hyvinvoinnin laitos, 52–70.

Koivula, M. 2010. Lasten yhteisöllisyys ja yhteisöllinen oppiminen päiväkodissa. Jyväskylän yliopisto. Kasvatustieteiden tiedekunta. Väitöskirja. Jyväskylä studies in education, psychology and social research 390. PDF-dokumentti. Saatavissa: <https://jyx.jyu.fi/bitstream/handle/123456789/23627/9789513938925.pdf> [viitattu 20.3.2022].

Koivula, M., Siippainen, A. & Eerola-Pennanen, P. 2017. Valloittava varhaiskasvatus: oppimista, osallisuutta ja hyvinvointia. Tampere: Vastapaino.

Laine, K. 2002. Vertaisryhmä ja syrjäytyminen. Teoksessa Laine, K. & Neitola, M. (toim.) Lasten syrjäytyminen päiväkodin vertaisryhmästä. Suomen kasvatustieteellinen seura. Turku. Painosalama Oy.

Lamminen, T. & Ravonius, M. 2008. Lasten ja vanhempien asiakastytyvyisyys vuoropäivähoidossa. Satakunnan ammattikorkeakoulu. Sosiaalialan koulutusohjelma. Opinnäytetyö. PDF-tiedosto. Saatavissa: https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/2677/2008_lamminen_teija_ravonius_marjut.pdf?sequence=1&isAllowed=y [viitattu 18.3.2022].

Lammi-Taskula, J & Siippainen, A. 2018. Vanhempien vuorotyö, lasten hyvinvointi ja yhteistyö vanhempien kanssa varhaiskasvatuksessa. Yhteiskuntapoliittikka 422–426. Saatavissa https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/136871/YP1804_Lammi-Taskula%26Siippainen.pdf?sequence=2&isAllowed=y [viitattu 17.3.2022].

Lastentarhanopettajaliitto. 2017. Nyt on pedagogiikan aika. PDF-dokumentti. Saatavissa: <https://www.vol.fi/uploads/2018/10/31eded03-pedagogiikanaika-julkaisu-6.pdf> [viitattu 16.3.2022].

Mansukoski, P. 2021. Kaverisuhteiden havainnointi ja tukeminen päiväkotiryhmässä. Tampereen ammattikorkeakoulu. Sosionomin tutkinto-ohjelma. Opinnäytetyö. PDF-tiedosto. Saatavissa: https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/511433/Mansukoski_Petra.pdf?sequence=3&isAllowed=y [viitattu 18.3.2022].

Opetus- ja kulttuuriministeriö. s.a. Varhaiskasvatus. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://okm.fi/varhaiskasvatus> [viitattu 16.3.2022].

Opetusalan ammattijärjestö. s.a. Varhaiskasvatus. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.oaj.fi/politiikassa/suomalainen-kasvatus-ja-koulutusjarjestelma/varhaiskasvatus/> [viitattu 16.3.2022].

Opetushallitus. s.a. Varhaiskasvatus. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/varhaiskasvatus> [viitattu 16.3.2022]
Partonen, T. 2020. Epäsäännöllinen työaika vuorotyö. Duodecim terveystietojärjestö. WWW-dokumentti. Päivitetty 24.3.2020. Saatavissa: <https://www.terveyskirjasto.fi/dlk01013> [viitattu 17.3.2022].

Peltoperä, K., Dahlblom, T., Turja, L., Rönkä, A., Collin, K., Hintikka, T. & Teppo, U. 2016. Vuorohoidon raamit. PDF-dokumentti. Saatavissa: <https://peda.net/hankkeet/oov/vrkl/vrk/vuorohoidon-raamit:file/download/1e535185177050a3bbd78df3ce9dec6eee6b3e5e/LOPULLINEN%20Vuorohoidon%20raamit13.12.2016.pdf> [viitattu 20.3.2022].

Repo, L. 2015. Pienet lapset ja kiusaamisen ehkäisy. 2. uudistettu painos. Jyväskylä: PS-kustannus.
Salonen, E. 2019. Pienten lasten hyvinvointi vuorohoidon arjessa. Opetushallitus. PDF-dokumentti. Päivitetty 22.5.2019. Saatavissa: https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/videoluento_osa1_eija-salonen.pdf [viitattu 17.3.2022].

Salonen, K. 2013. Näkökulmia tutkimukselliseen ja toiminnalliseen oppinäyte-työhön. PDF- tiedosto. Saatavissa: <http://julkaisut.turkuamk.fi/isbn9789522163738.pdf> [viitattu 20.3.2022].

Schreiber, J. 2020. The Meaning of Friendship in the Early Childhood Years. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.jeanschreiber.com/features/2018/2/12/the-meaning-of-friendship-in-the-early-childhood-years> [viitattu 20.3.2022].

Sévon, E., Rönkä, A., Räikkönen, E. & Laitinen, N. 2017. Daily rhythms of young children in the 24/7 economy: A comparison of children in daycare and day and night care. Jyväskylä: Jyväskylän yliopisto. Saatavissa: <https://jyx.jyu.fi/bitstream/handle/123456789/55626/daily%20rhythms%20of%20young%20childrenfinal-draftsevon%20et%20alchildhood.pdf?sequence=1&isAllowed=y> [viitattu 17.3.2022].

Säkkinen, S & Kuoppala, T. 2021. Varhaiskasvatus 2020. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos. PDF-dokumentti. Päivitetty 27.9.2021. Saatavissa: https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/143153/Tr32_21.pdf?sequence=5 [viitattu 17.3.2022].

Säkkinen, S. & Kuoppala, T. 2017. Varhaiskasvatus 2016- Kuntakyselyn osaraportti. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos. PDF-dokumentti. Päivitetty 6.9.2017. Saatavissa: https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/135184/TR30_17_vaka_kuntakysely_u.pdf?sequence=5&isAllowed=y [viitattu 17.3.2022].

Tutkimuseettinen neuvottelukunta. 2012. Hyvä tieteellinen käytäntö ja sen loukkausepäilyjen käsittely Suomessa. PDF- tiedosto. Saatavissa: https://tenk.fi/sites/tenk.fi/files/HTK_ohje_2012.pdf [viitattu 20.3.2022].

Urpilainen, A. 2012. Lapsi vuorohoidossa. Jyväskylän yliopisto. Kasvatustieteiden laitos. Pro gradu- tutkielma. PDF-tiedosto. Saatavissa: <https://jyx.jyu.fi/bitstream/handle/123456789/37812/URN%3aNBN%3afi%3ajyu-201205111639.pdf?sequence=1&isAllowed=y> [viitattu 10.4.2022].

Varhaiskasvatuslaki 13.7.2018/540

Visco, G. 2019. Teaching Friendship Skills in Preschool. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.edutopia.org/article/teaching-friendship-skills-preschool> [viitattu 20.3.2022].

Hyvä vastaaja!

Olen Nico Härkönen ja opiskelen Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulussa sosionomiksi. Teen opinnäytetyötäni lasten kaverisuhteiden ylläpitämisestä ja edistämisestä vuoropäiväkodissa. Opinnäytetyöni teen Naisvuoren päiväkodin kanssa. Kyselyssä on kaksi osiota, johon ensimmäiseen vastaa lapsi itse kasvattajansa kanssa ja toiseen osioon vastaa kasvattaja.

Kyselyyn vastaaminen tapahtuu nimettömästi ja vapaaehtoisesti. Kyselyyn vastaamisen saa keskeyttää milloin tahansa, jolloin annetut vastaukset poistuvat. Kaikki annetut vastaukset ovat luottamuksellisia eikä niitä luovuteta ulkopuolisille. Vastauksia säilytetään turvatus käyttäjän tallennustilassa Webropol-alustalla ja kaikki vastaukset hävitetään 14 päivää opinnäytetyön arvioimisen jälkeen. Kyselyyn vastaaminen kestää n. 5–10 minuuttia. Linkki kyselyyn löytyy alla olevasta QR- koodista. Skannaa koodi älypuhelimesi kameraa käyttäen. Kiitos vastauksesta!

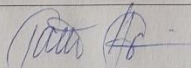
 Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu		TUTKIMUSLUPAHAKEMUS Xamk, Sosiaaliala	1/2
		20/04/2022	
Opinnäytetyöntekijän / -tekijöiden nimi/nimet:	Nico Härkönen		
Opinnäytetyöntekijän yhteystiedot: osoite, puhelinnumero, sähköposti (jos työllä useampi kuin yksi tekijä, yhden opiskelijan yhteystiedot riittävät):	Vainämöisenkatu 17 A 9, 33540, Tampere 0504389839 nicoharkonen@gmail.com		
Korkeakoulu ja tutkinto, johon opinnäytetyö tehdään:	Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu Sosionomi		
Opinnäytetyön ohjaaja ja yhteystiedot (puhelinnumero/sähkö- posti):	Virve Jussila virve.jussila@xamk.fi 0401434505		
Opinnäytetyön nimi:	Lapsen kaverisuhteiden ylläpitäminen ja edistäminen		
Työn tavoitteet ja tarkoitus:	<p>Opinnäytetyön tavoitteena on tuottaa tietoa vuorohoidossa olevien lasten kaverisuhteista ja siitä, kuinka niitä voidaan ylläpitää ja edistää.</p> <p>Opinnäytetyön tarkoituksena on selvittää kyselylomakkeen avulla lasten sekä heidän vanhempien tunteitansa ja ajatuksia liittyen lasten sen hetkisiin kaverisuhteisiin ja kuinka vuorohoito näyttäytyy niissä.</p>		
Tarvittavien tietojen / aineistojen kuvaus (Kuvaa tarkasti, mitä aineistoja tarvitaan ja mitä ajalta):	Aineistoina käytän kirjallisuutta ja tuoreita nettilähteitä koskien vuorohoitoa ja kaverisuhteita.		

Työssä sovellettavat menetelmät:	Työssä tehdään Webropol- kyselylomake, jonka avulla kerätään vastaukset.
Aineiston hallinta (miten aineisto käsitellään ja säilytetään, kuka/keitä aineistoa käsittelevät sekä aineiston suojaus ja hävittäminen):	Aineiston ja kyselylomakkeen vastaukset näen ainoastaan minä henkilökohtaisella käyttäjätillilläni Webropolilta. Hävitan aineiston 14 päivän päästä opinnäytetyön arvioimisen jälkeen.
Aikataulu:	Aikatauluna olisi valmistua mahdollisimman nopeasti. Lähetän kyselyn päiväkodille mahdollisimman nopeasti ja pidän kyselyä päiväkodissa noin kahden viikon ajan, jonka jälkeen kirjoitan tutkimustulokset auki.
Opinnäytetyön raportointi ja julkaiseminen:	Opinnäytetyö julkaistaan Theseuksessa.

Tutkimusluvan myöntäjä täyttää.

- Tutkimuslupa myönnetään.
- Tutkimuslupaa ei myönnetä.

Perusteet kielteiselle päätökselle:	
--	--

Tutkimusluvan myöntäjän nimi ja päivämäärä: Jaina Hakinen 28.4.22	
---	---

Opinnäytetyöntekijä sitoutuu noudattamaan hyviä tutkimuseettisiä periaatteita liittyen aineiston keräämiseen, säilyttämiseen ja salassapitosäännöksiin. Opinnäytetyöntekijä sitoutuu käsittelemään aineistoa luottamuksellisesti.

1. Onko sinulla kavereita päiväkodissa?

- Kyllä.
- Ei.
- En osaa sanoa.

2. Jos kaverisi ei ole hoidossa, leikitkö yksin vai etsitkö uusia kavereita?

- Leikin yksin.
- Etsin uusia kavereita.
- En osaa sanoa.

3. Onko uusia kavereita helppo löytää?

- Kyllä.
- Ei.
- En osaa sanoa.

4. Miten usein kaverisi ovat samaan aikaan hoidossa?

- Usein.
- Melko usein.
- Harvoin.
- En osaa sanoa.

5. Miten usein ryhmän aikuiset vaihtuvat päiväkodissa?

- Usein.
- Melko usein.
- Harvoin.
- En osaa sanoa.

6. Miten saat uusia kavereita päiväkodissa?

7. Oletko huomannut, vaikuttaako vuoroahoito lapsesi kavereisuhteisiin?

- Kyllä. Miten? _____
- En.
- En osaa sanoa.

8. Onko vuorohoidolla vaikutuksia lapsen jaksamiseen?

- Kyllä. Mitä? _____
- Ei.
- En osaa sanoa.

9. Miten usein lapsen hoitoajat vaihtuvat päiväkodissa?

- Usein, päivittäin.
- Melko usein, 3-4 kertaa viikossa.
- Harvoin, 1-2 kertaa viikossa.

10. Onko lapsesi helpompaa saada kavereita päiväkodissa, vai sen ulkopuolella?

- Päiväkodissa.
- Ulkopuolella..
- Molemmissa yhtä helppoa/ haastavaa.
- En osaa sanoa.

11. Onko vuorohoidolla vaikutuksia lapsen kaverisuhteisiin?

- Kyllä, mitä? _____
- Ei.
- En osaa sanoa.

12. Odottaako lapsesi, että näkee päiväkodissa tiettyjä lapsia?

- Kyllä.
- Ei.
- En osaa sanoa.

13. Näkyykö työntekijöiden vaihtuminen lapsessasi?

- Kyllä, miten? _____
- Ei.
- En osaa sanoa.

14. Mitä päiväkotitoimi voisi tehdä parantaakseen lasten kaverisuhteita?
